

РЕШЕНИЕ

№ 702

гр. София, 16.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в закрито заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Иво Димитров

Членове: Величка Борилова
Зорница Гладилова

като разгледа докладваното от Зорница Гладилова Въззивно търговско дело № 20211001000307 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и следващите от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба вх.№ 297117/25.03.2021 г. на „Манев енд Партнърс“ ООД срещу Решение № 260401 / 08.03.2021 г. на СГС,ТО, VI-12 състав, с което съдът е оставил без уважение молбата на „Манев енд Партнърс“ ООД за допълване на решение № 260088 /18.01.2021 Г., постановено по т.д. № 1391 / 2020 г. по описа на СГС, по чл.630, ал.1, т.4 ГПК, чрез допускане на обезпечителни мерки - запор върху вземания на несъстоятелния длъжник в банки, както и запор на дружествените дялове на ответника в „Дружество за производство, търговия и услуги ЕУРОМЕДИКУС ДООЕЛ“, Кривогаштани“, регистрирано съгласно законодателството на Република Северна Македония, със седалище и адрес на управление ул. Илинденска № 170 с. Славей, община Кривогаштани, с ЕИК 7265310. Жалбоподателят моли решението да бъде отменено и въззивният съд да постанови налагане на запор на вземанията на несъстоятелния длъжник „Грийнплант София“ ООД по всички банкови сметки, както и да наложи запор на притежаваните от същия длъжник дружествени дялове в „Дружество за производство, търговия и услуги ЕУРОМЕДИКУС ДООЕЛ“, Кривогаштани, регистрирано съгласно законодателството на Република Северна Македония.

Жалбоподателят поддържа, че становището на съда, за липса на обезпечителна нужда е неправилно. Правомощията на управителя на ответното дружество не били прекратени, което му позволявало да извършва разпореждания с налични суми по банкови сметки, ако такива постъпят. Разпоредбата на чл. 630, ал. 1, т. 4 от ТЗ предоставяла възможност в случаите, когато съдът констатира неплатежеспособност, съответно свръхзадълженост на длъжника, с решението си да допусне обезпечение чрез налагане на запор, възбрана или други обезпечителни мерки. В молбата за започване на производството било направено искане от страна на молителя и кредитор на несъстоятелния длъжник за налагане на обезпечителна мярка запор на вземанията на длъжника по банковите му сметки. От друга страна обезпечителната нужда била налице, тъй като от извършената съдебно-

икономическа експертиза се установи, че несъстоятелния длъжник е дружество, което не извършва дейност и не е извършвало такава, няма краткотрайни материални активи, т.е. липсва всякакво имущество в патримониума на длъжника, а в същото време има множество задължения. Така било прието с Решение № 1084 от 25.07.2002 г. на ВКС по гр. д. № 701/2002 г., V г. о., докладчик съдията Н. Ц., в което било залегнало становището, че съдът по несъстоятелността е *длъжен* съгласно чл. 630, ал. 1, т. 4 ТЗ да допусне обезпечение чрез налагане на заповор, възбрана или други обезпечителни мерки, насочени към запазване имуществото на длъжника, като задължителен елемент от решението по чл. 630, ал. 1 от ТЗ. Съдебната практика приемала и че при липса на *имущество* в патримониума на несъстоятелния длъжник е налице обезпечителна нужда за кредиторите му.

В конкретния случай съдът не наложил обезпечителна мярка, въпреки че такава била поискана. Съдът следвало да допълни решението по чл. 630 от ТЗ и да допусне общ заповор.

Жалбоподателят счита, че независимо, че дружествените дялове, които притежавал несъстоятелния длъжник в „Дружество за производство, търговия и услуги ЕУРОМЕДИКУС ДООЕЛ“, Кривогаштани, регистрирано съгласно законодателството на Република Северна Македония, и отношенията между Република България и Република Северна Македония се уреждали с Договор за правна помощ по граждански дела между Република България и Република Македония, разпоредбите на този договор не можело да бъдат приложени, тъй като в производството по несъстоятелност се иска от съда да се наложи обезпечителна мярка на имущество, което се притежава от българско юридическо лице. С чл. 6 от Договора за правна помощ по граждански дела между Република България и Република Македония, договарящите страни се съгласили да признават и изпълняват съдебните решения на другата страна. Това предоставяла възможност на българският съд да наложи обезпечителна мярка заповор на дружествени дялове, собственост на българско юридическо лице, като вписването на такъв заповор следвало да бъде извършено в Република Северна Македония и последната е задължена по силата на чл. 6 от Договора да изпълни наложената обезпечителна мярка. Липсвала правна норма, която да предоставя компетентност на съд в Република Северна Македония по искане за налагане на обезпечителна мярка заповор на дружествени дялове в конкретния случай. С Договора за правна помощ по граждански дела между Република България и Република Македония се уреждало сътрудничеството между двете страни Република България и Република Северна Македония по отношение на съдебни поръчки и изпълнение на влезли в сила решения, но не се определяла местна компетентност по граждански дела, които по смисъла на чл. 1, ал. 3 от Договора визира граждански, семейни и търговски дела.

Ответникът по жалбата „Грийнплант София“ ООД не взема становище по същата.

Съдът като обсъди представените по делото доказателства и доводите на страните, приема за установено:

Първоинстанционното дело е образувано по молба на „Манев енд Партньърс“ ООД срещу „Грийнплант София“ ООД с правно основание чл.625 от ТЗ, с която е поискано да бъде открито производство по несъстоятелност по отношение на ответника, на основание чл.607а ал.1 вр. чл. 608 от ТЗ, поради настъпила неплатежоспособност /съобразно уточнение в съдебно заседание на 02.10.2020 г./. С молбата е поискано съдът да наложи следните обезпечителни мерки: заповор върху вземания на несъстоятелния длъжник в банки, както и заповор на дружествените дялове на ответника в „Дружество за производство, търговия и услуги ЕУРОМЕДИКУС ДООЕЛ“, Кривогаштани“, регистрирано съгласно законодателството на Република Северна Македония, със седалище и адрес на управление ул. Илинденска № 170 с. Славей, община Кривогаштани, с ЕИК 7265310.

С решение № 260088/18.01.2021 г., по т.д. № 1391/2020 г., на СГС,ТО, VI-12

състав е обявена неплатежоспособността на „Грийнплант София“ ООД с начална дата 31.12.2018 г.; по отношение на дружеството е открито производство по несъстоятелност; назначен е временен синдик и е насрочено първо събрание на кредиторите. Решението е отбелязано в Търговския регистър на 18.01.2021 г. с вписване 20210118153352.

С решение № 388/29.06.2021 г. по т.д.№ 307/2021 г. настоящият съдебен състав е потвърдил решение № 260088/18.01.2021 г., по т.д. № 1391/2020 г., на СГС,ТО, VI-12 състав.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира следното:

Решение № 260401 / 08.03.2021 г. на СГС,ТО, VI-12 състав, касаещо заявеното от молителя искане за налагане на обезпечителни мерки по чл. 630, т. 4 ТЗ е правилно по следните съображения:

Произнасянето на съда по налагането на обезпечителни мерки по чл.630, ал.1, т.4 ТЗ, независимо че се инкорпорира в съдържанието на решението по чл. 630, ал. 1 ТЗ, не е елемент от същинската част от решението, която включва обявяването на неплатежоспособността/свръхзадължеността, определянето на началната дата и откриване на производство по несъстоятелност. В частта, касаеща обезпечителни мерки решението има характер на определение. Същото наподобява по предназначение и правни последици определението по чл.629а ТЗ за налагане на предварителни обезпечителни мерки в производството по несъстоятелност /така определение № 69 от 10.03.2015 г. по т. д. 2878/2014 г. по описа на ВКС, ТК, II ТО/. Правната уредба на обезпечителните мерки по чл. 630, ал. 1, т. 4 ТЗ обосновава тяхното налагане единствено в случай, че по делото е налице необходимост от същите. Тези обезпечителни мерки не са задължителна част на решението.

Разпоредбата на чл. 630, ал. 1, т. 4 ТЗ дава възможност на съда съдът да допусне обезпечителни мерки като заповест, възбрана или други подходящи такива, а обща възбрана и заповест се налагат едва с решението по чл. 710 ТЗ, вр. чл. 711 ТЗ, като в последното решение вече обезпечителните мерки - обща възбрана и заповест, са задължителен реквизит. Налагането на подобна обезпечителна мярка е законна последица едва на решението за обявяване в несъстоятелност по чл. 711 ТЗ, с което се десезира длъжника и същият се лишава напълно от правото да се разпорежда с цялото му имущество. Тази обезпечителна мярка по реда на чл. 630, ал. 1 ТЗ не може да се налага, тъй като би довело до недопустимо предварително изпълнение на все още непостановеното решение по чл. 711 ТЗ. Мярката е свързана и с друга последица на решението по чл. 711 ТЗ – тази по т. 1 за прекратяване на дейността на предприятието на длъжника. Налагането на общ заповест и възбрана само по себе си води до пълно преустановяване на цялата търговска дейност на длъжника, тъй като го лишава напълно от правото да оперира с активите си. Подобна мярка не може да се налага с решението по чл. 630, ал. 1 ТЗ. По този ред са допустими единствено обезпечителни мерки върху конкретно посочени активи на длъжника /чл. 630, ал. 1, т. 4 ТЗ/.

Въведеното от законодателя разграничение е именно с оглед преценката от необходимостта на допусканото обезпечение, която в хипотезата на открито производство по несъстоятелност следва да се преценява във всеки конкретен случай, а при постановяване на решение по чл. 710 ТЗ за обявяване на длъжника в несъстоятелност е задължителен реквизит с оглед изчерпаната възможност за оздравяване на длъжника и пристъпването към осребряване на имуществото му.

На фазата на откриване на производство по несъстоятелност с решение по чл. 630, ал. 1 ТЗ обезпечителната нужда от налагането на възбрани и заповести върху имуществото на длъжника не се предполага, а следва да бъде изследвана във всеки конкретен случай, като се държи сметка и че налагането на обезпечителните мерки в сериозна степен би пречатвало целта на производството да бъде оздравен длъжника, както и последният да продължи дейността си. По тази причина искането във въззивната жалба за налагане на

общи запор и възбрана е неоснователно.

За налагането на конкретни обезпечителни мерки е необходимо да са налице следните елементи на сложния фактически състав: 1. Да е направено изрично искане от кредитора (респ. съдът служебно да прецени, че следва да допусне предварителни обезпечителни мерки); 2. Обезпечението да е необходимо за запазване на имуществото на длъжника.

Съгласно чл.621 от ТЗ за неуредените в ТЗ в материята на несъстоятелността случаи приложение следва да намери ГПК. В този смисъл, макар че чл.630, ал.1, т.4 от ТЗ урежда особен фактически състав на обезпечителни мерки при откриване на производство по несъстоятелност, следва с оглед чл.46 ал.2 от ЗНА и поради наличието на празнота в закона да се привлекат нормите на чл.389 и сл. от ГПК.

Съдът е открил производство по несъстоятелност по отношение на „Грийнплант София“ ООД, което означава, че е налице едно от условията за допускане на обезпечителни мерки. Другото условие е да има необходимост от запазване на имуществото на длъжника за удовлетворяване на кредиторите му. Такава необходимост категорично е налице.

Първоинстанционният съд е приел, че назначаването на временен синдик в достатъчна степен обезпечава запазването на имуществото на длъжника. Правомощията на временния синдик съгласно чл.668 ТЗ вр. чл.658 от ТЗ включват управление на текущите дела; надзор върху дейността на длъжника; изискване за сключване на нови сделки от страна на длъжника единствено с предварителното съгласие на синдика; разпореждане с разрешение на съда с паричните суми от банковите сметки на длъжника, когато това се налага във връзка с управлението на имуществото и неговото запазване.

Следователно разпореждане от страна на длъжника със средства по банковите сметки се извършва от синдика и то с разрешение на съда по несъстоятелността. Следователно липсва необходимост от налагане на запор върху тях.

Настоящият съдебен състав не споделя становището на първоинстанционния съд за липса на компетентност на българските съдилища за налагане на запор върху притежавани от български юридически лица дружествени дялове в юридически лица, регистрирани в Република Северна Македония. Действително, отношенията между Република България и Р.С.Македония се уреждат с „Договор за правна помощ по граждански дела между Република България и Република Македония“, в чл.6 от който е прието, че договарящите Страни ще вземат мерки по обезпечение на искове. Тази норма наистина не създава компетентност на българския съд за налагане на обезпечение, но доколкото липсва изрично уреждане на производството по допускане на обезпечение в този закон, настоящият съдебен състав е на становище, че приложения следва да намери Кодекса на международното частно право. Доколкото в процесния случай се касае за обезпечение по иск, за който българските съдилища са компетентни, по силата на по-голямото основание във вр. чл.25 от КМЧП, българските съдилища са компетентни по допускането на обезпечението по този иск. Съгласно чл.25 от КМЧП: "Българските съдилища са компетентни да обезпечат и иск, за чието разглеждане не са международно компетентни, ако предметът на обезпечителната мярка се намира в Република България и решението на чуждестранния съд може да бъде признато и изпълнено в Република България.". Изводът, който се налага от този законов текст е, че на българските съдилища се предоставя международна компетентност да постановят обезпечителна мярка, дори и в случаите, когато не са международно компетентни да разгледат спора по същество, стига предметът на обезпечителната мярка да се намира в Република България и решението на чуждестранния съд да може да бъде признато и изпълнено в Република България. Това обаче не може да се тълкува в смисъл, че българските съдилища не са международно компетентни да постановят обезпечителна мярка, в случаите когато обезпечителната мярка не се намира в Република

България. За тези случаи приложение намира разпоредбата на член 4, алинея 1, точка 2 от Кодекса на международното частно право, съгласно която "Международната компетентност на българските съдилища и други органи е налице, когато: т.2. ищецът или молителят е български гражданин или е юридическо лице, регистрирано в Република България". В настоящият случай делото по несъстоятелност е от компетентност на българския съд, който е и международно компетентни да постанови обезпечителна мярка в случаи от вида на обсъждания. Допълнителен аргумент към тази теза е обстоятелството, че в Договор за правна помощ по граждански дела между Република България и Република Македония е посочено, че страните ще признават и изпълняват съдебни решения /чл.6/, в което понятие съгласно чл.20, ал.2 от договора включва и определения.

Независимо, че въззивният съд приема, че е компетентен да налага обезпечителни мерки заповест на дружествени дялове в търговско дружество, регистрирано в Република Македония в настоящото производство, липсва необходимост същите да бъдат налагани. За разпореждане с дружествените дялове, притежавани от длъжника в други търговски дружества е необходимо предварителното съгласие на временния синдик. Настоящият съдебен състав намира, че това в достатъчна степен обезпечава запазването на това имущество в патримониума на длъжника.

Значението на обезпечителните мерки по чл. 630, ал. 1, т. 4 от ТЗ цели да се съхрани имуществото, включено в масата на несъстоятелността, когато с поведението си длъжникът застрашава интересите на своите кредитори, но не и да се възпрепятства дейността на дружеството, която на този етап от производството по несъстоятелност не е прекратена. При открито производство по несъстоятелност законният представител на длъжника е в правото си да се разпорежда с имущество на дружеството /по арг. от противното на чл. 711, ал. 1, т. 4 ТЗ/ Разпоредбата на чл. 642 ТЗ, касаеща обезпечителни мерки спрямо имуществото на длъжника също предоставя принципна възможност за разпореждане с имущество. Нормата на чл. 630, ал. 1, т. 4 ТЗ не задължава, а предоставя възможност на съда да наложи ограничение на разпоредителната власт и то при предпоставките на чл. 642 ТЗ. От данните по делото обаче не следва извод за реално съществуваща понастоящем опасност за кредиторските интереси, нито за конкретно имущество, налагащо изрично ограничаване на правото на разпореждане с него. Предвидената от чл. 635, ал. 1 ТЗ процедура, изискваща изрично предварително съгласие на синдика при разпореждане с имуществото от страна на длъжника, осигурява защитата на интереса на кредиторите. Порокът на сделка, сключена без предварителното съгласие на синдика осигурява необходимата защита на длъжниковото имущество. Това обезсмисля безусловното допускане на обезпечителни мерки с решението, с което се открива производство по несъстоятелност по отношение на длъжника.

Тук следва да се има предвид и това, че оставащата възможност за своевременната реализация на активи на длъжника /при условията на чл.635, ал.1 от ТЗ/ позволява да се ползва потенциала на предприятието да генерира доход, включително и с оглед съществуващата и призната от закона възможност за оздравяване на предприятието.

По изложените съображения настоящият състав счита, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно, тъй като обезпечителните мерки, независимо, че са допустими са ненужни в случая.

Поради това искането на молителя не следва да бъде уважено.

Предвид изложеното въззивният съд намира, че жалбата е неоснователна и че решението на първоинстанционния съд следва да бъде потвърдено.

Воден от горното съставът на Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260401 / 08.03.2021 г. на СГС,ТО, VI-12 състав.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване, тъй като с него се потвърждава решение с характер на определение, с което е оставена без уважение молба за допускане на обезпечение.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____